

Македонско биолошко друштво
7. општински натпревар по биологија за
7. одделение

15.02.2020.

1. Внеси ги следните процеси или активности во соодветните полиња за карактеристики на живите организми:

- а) оксидација на глукоза
- б) акумулација на скроб во листовите
- в) потење
- г) спојување на машки и женски гамети
- д) ориентација на птици преселници според земјно магнетно поле
- ѓ) затворање на инсективорни растенија при слетување на инсект
- е) согорување на јаглехидрати
- ж) добивање на шеќер и кислород од јаглерод диоксид и вода

Исхрана	Надразливост	Излачување	Размножување	Дишење
б, ж	д, ѓ	в	г	а, е

8/___

2. Поврзи ги организмите или процесите со соодветните дразби:

Организам	Дразба	Број-Буква
1. Мимоза	А. Гравитација	1-Д
2. Делфин	Б. Електрицитет	2-В
3. Дождовни црви	В. Ехолокација	3-Г
4. Раст на изданок	Г. Вибрации	4-А
5. Ајкула	Д. Допир	5-Б

5/___

3. Со што се докажува присуството на јаглерод диоксид во воздухот?

- а) воден раствор на калиум хидроксид
- б) варова вода**
- в) калциум карбонат
- г) воден раствор на калциум карбонат
- д) воден раствор на калциум хидроксид**
- ѓ) хидрогенкарбонат

2/___

4. Распреди ги долунаведените структури на растителната клетка од надворешната средина кон внатрешноста на клетката.

- а) цитоплазма
- б) вакуола
- в) клеточна мембрана
- г) клеточен ѕид

1. клеточен ѕид, 2. клеточна мембрана, 3. цитоплазма, 4. вакуола.

4/___

5. Заокружи ги наведените заболувања кои не ги предизвикуваат бактериите:

- а) маларија
- б) настинка
- в) сипаници

- г) менингитис
- д) колера
- ѓ) инфлуенца

4/___

6. Распреди ги клетките на следните организмите според нивната големина.

- а) клетки на квасец
- б) клетки кои предизвикуваат сифилис
- в) кореново влакно кај мимоза
- г) форми на САРС
- д) еритроцити кај човек

_____ **в** _____ > _____ **д** _____ > _____ **а** _____ > _____ **б** _____ > _____ **г** _____.

5/___

7. Бактериите се:

- а) повеќеклеточни организми со лажни ножиња
- б) **едноклеточни организми со клеточен ѕид**
- в) повеќеклеточни организми со трепки по површината
- г) **поголеми од причинителите на инфлуенца**
- д) **помали од нервните клетки**
- ѓ) поголеми од клетките на квасецот

3/___

8. Поврзи ги типовите на клетки со соодветни функции или карактеристики:

Клетка	Функција/карактеристика	Број-буква
1. еритроцити	А) репродукција	1-В
2. мускулни клетки	Б) апсорпција на вода	2-Ѓ
3. неврони	В) отсуство на јадро	3-Д
4. коренови влакна	Г) синтеза на скроб	4-Б
5. палисадни клетки	Д) електрични сигнали	5-Г
6. поленово зрно	Ѓ) контракција	6-А

6/___

9. Одговори на следните прашања:

А) Високата температура при пастеризацијата се користи за уништување на:

спори од мувла, квасци и бактерии.

Б) Храната може да се зачува подолг временски период со:

вакумирање, сушење и конзервирање.

10. Распореди ги материите означени под реден број во соодветните полиња за органска и неорганска материја.

1. Јаглерод диоксид	6. Калциум хидроксид
2. Шеќер	7. Мраз
3. Јоден раствор	8. Агар
4. Млеко	9. Клеточен сок
5. Водена пареа	10. Скроб

Неорганска материја	Органска материја
1, 3, 5, 6, 7	2, 4, 8, 9, 10

10/___

11. Заокружи точно (Т) или неточно (Н) кај следните тврдења:

а) Хидрогенкарбонатниот индикатор во присуство на тесто има жолта боја	Т / Н
б) Коренот не расте спротивно од силата на Земјината гравитација	Т / Н
в) Клеточната мембрана е изградена од целулоза	Т / Н
г) Амебата е едноклеточен организам без јадро	Т / Н
д) Повеќето алги произведуваат глукоза и кислород од јаглерод диоксид и вода	Т / Н
ѓ) Антибиотиците се користат за третман на сифилис	Т / Н
е) Органски систем е група ткива што извршуваат одредена функција	Т / Н
ж) Јогуртот има повисока рН вредност од млекото	Т / Н
з) Вирусите се клеточни форми на жива материја	Т / Н
с) Мрзнењето е конверзија на мраз во вода	Т / Н

10/___

12. Напиши го степенот на раст на микроорганизмите (0-отсуство на раст, 1-слаб раст, 2-среден раст и 3-висок раст) во зависност од температурата, присуството на вода и кислород во средината.

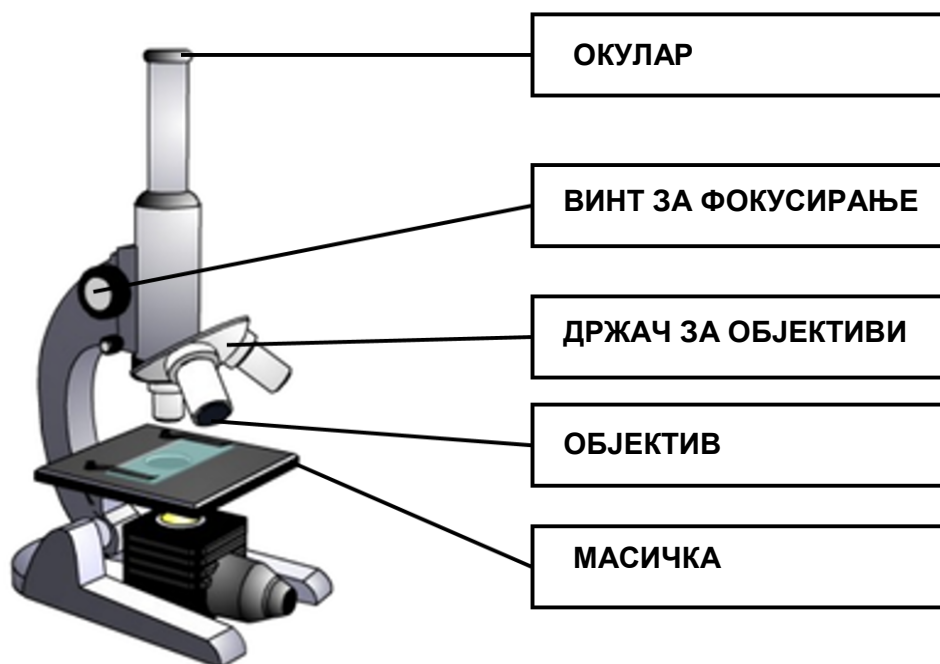
Температура	Присуство на вода	Присуство на кислород	Степен на раст (0-3)
4°C	Не	Да	1
30°C	Не	Да	2
30°C	Да	Не	2
4°C	Да	Не	1
30°C	Да	Да	3
4°C	Да	Да	2
30°C	Не	Не	1
4°C	Не	Не	0

8/___

13. Поврзи ги следните карактеристики на честичките со соодветната агрегатна состојба:

Карактеристики	Агрегатна состојба	Број-буква
1. Многу оддалечени честички	А) Цврсти тела	1-В
2. Волуменот не може да се намали	Б) Течности	2-А
3. Отсуство на привлечни сили	В) Гасови	3-В
4. Движење на честички поради слаби привлечни сили		4-Б
5. Вибрација на честички во една рамнотежна положба		5-А

14. Означи ги составните делови на микроскопот.

15. Во табелата се дадени прехранбени производи и нивната енергетска вредност изразена во kJ/100 g. Според вредностите дадени во табелата пресметај колкава би била енергетската вредност во kcal/100 g и cal/g (заокружи на една децимала).

Храна	kJ/100 g	kcal/100 g	cal/g
Пилешко месо	1000	238.1	2381
Грашок	500	119	1190
Пченкарно брашно	1500	357.1	3571
Зелена салата	200	47.6	476
Маслиново масло	2000	476.2	4762

Пресметки:

Пилешко месо = $1000 \text{ kJ}/100 \text{ g} : 4.2 = 238.1 \text{ kcal}/100 \text{ g}$
 $(238.1 \text{ kcal}/100 \text{ g} \times 1000) / 100 = 2381 \text{ cal/g}$

Грашок = $500 \text{ kJ}/100 \text{ g} : 4.2 = 119 \text{ kcal}/100 \text{ g}$
 $(119 \text{ kcal}/100 \text{ g} \times 1000) / 100 = 1190 \text{ cal/g}$

Пченкарно брашно = $1500 \text{ kJ}/100 \text{ g} : 4.2 = 357.1 \text{ kcal}/100 \text{ g}$
 $(357.1 \text{ kcal}/100 \text{ g} \times 1000) / 100 = 3571 \text{ cal/g}$

Зелена салата = $200 \text{ kJ}/100 \text{ g} : 4.2 = 47.6 \text{ kcal}/100 \text{ g}$
 $(47.6 \text{ kcal}/100 \text{ g} \times 1000) / 100 = 476 \text{ cal/g}$

Маслиново масло = $2000 \text{ kJ}/100 \text{ g} : 4.2 = 476.2 \text{ kcal}/100 \text{ g}$
 $(476.2 \text{ kcal}/100 \text{ g} \times 1000) / 100 = 4762 \text{ cal/g}$